

HERBERT YPMA

NEW MAP
FRANKRIJK

VERBORGEN
PARELS EN
ONVERGETELIJKE
ERVARINGEN

Met meer dan 500 illustraties

TERRA

- 8 Inleiding
- 10 Gebruiksaanwijzing van dit boek

12 **NORMANDIË**

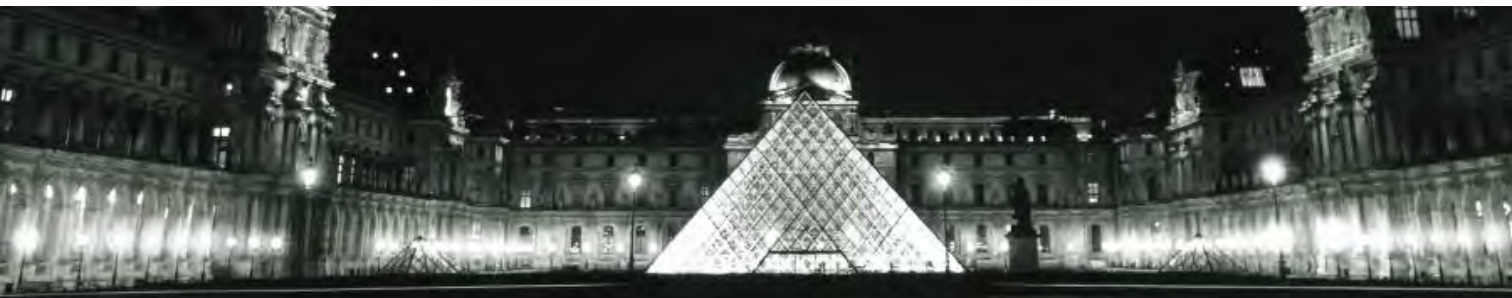
- 14 Van Vikingen naar fokkerijen en casino's
- 16 Les Vapeurs *Een blijvende en consequent fabelachtige lunch*
- 20 Trouville – wandelen op het originele strand van de impressionist
- 22 Château de Canisy *Geschiedenis, stamboom en schoonheid in het hart van Normandië*
- 30 Op een drafje met de kasteelkoets
- 32 La Mère Poulard *Anderhalve eeuw culinaire continuïteit*
- 36 Fotografeer de Mont Saint-Michel op een andere manier

38 **BRETAGNE**

- 40 De meest afgelegen uithoek van Frankrijk
- 42 Ty Mad, *Kunst, design en hulp voor fijnproevers creëren het perfecte basiskamp in Bretagne*
- 48 Laurents herberg *Moderniteit en stijl aan de poort naar het schiereiland van Quiberon*
- 52 Wandelen als Obelix
- 54 La Cabane à Jo *Zee, zand, lucht, oesters en een hut*
- 56 Fietsen rond het schiereiland van Quiberon

58 **PARIJS**

- 60 De oorsprong van de koffiecultuur
- 64 Elegant niets doen in een legendarisch café
- 66 Hôtel Récamier *De muze, haar salon en het hotel*
- 72 Geef je over aan het mysterie en de spanning van de St Sulpice
- 74 Dineren in uitzonderlijk authentieke stijl
- 76 Le Saint *Kleine plek, grootse locatie*
- 80 De beeldentuin van Rodin *Een museum zonder muren*
- 84 Duc de Saint-Simon *De verborgen schat waar iedereen naar zoekt*
- 86 L'Hotel *Het originele boetiekhôtel*
- 90 De Pruisisch blauwe salon *Ontsnap naar de werelden van Hugo en Baudelaire*
- 92 Hotel Thérèse *Een elegante schuilplaats naast het fascinerende Palais-Royal*
- 96 Zonnen in het Palais-Royal
- 100 Zwemmen in het zwembad van Tarzan
- 102 Hôtel du Petit Moulin *Lacroix en de charmes van Le Marais*

- 106 Brunch bij Mariage Frères *De perfecte brunch*
- 108 Musée Picasso
- 110 Kamperen in Parijs

112 **LYON, AUVERGNE & RHÔNE-ALPES**

- 114 Frankrijk voor Foodies
- 116 Cour des Loges *Het ultieme gastronomische weekend*
- 118 Dineren in een traboule
- 120 Château de Bagnols *De ondraaglijke last van perfectie*
- 124 Maison Troisgros *Lunch met een culinaire legende*
- 126 Instants d'Absolu *Een eco-lodge in de afgelegen wildernis van vulkanisch Frankrijk*
- 130 Vliegvisserij in Frans Patagonië
- 132 Le Suquet *Een ruimteschip op een berg in 'the middle of nowhere'*
- 136 Onderneem een legendarische ski-safari
- 138 The Farmhouse *Een oude boerderij in een historische marktstad in de Alpen*
- 144 Dineren in een achttiende-eeuwse alpenschuur
- 148 Dineren met legendarische berggidsen

150 **ÎLE DE RÉ**

- 152 Een lifestyle-fantasie van vissershuisjes en de zee
- 154 Le Sénéchal *Een windmolen, een klein hotel en een handvol appartementen*
- 158 La Baronnie *Een kasteel in een vissersdorp*
- 162 Het eiland rondfietsen

164 **DE CÔTE D'ARGENT**

- 166 Paradijs voor surfers aan de zilveren kust
- 168 La Co(o)niche *Leunend tegen de Dune du Pilat*
- 172 De beroemde oesterkwekerijen van Cap Ferret beproeven
- 174 La Maison du Bassin *Hedendaagse charme en sublieme eenvoud in Cap Ferret*
- 178 Beklim de hoogste duin van Europa
- 180 Les Maisons Marines d'Huchet *Een jachthuis en een Michelin-ster in de verlaten duinen van de Landes*
- 184 Wandelingen over verlaten stranden
- 186 Kamperen is leuk in Soulac-sur-Mer *Kleurrijke strandbungalows*
- 190 Bodyboarden op zomerse golven
- 192 L'Océan 2 *Funky restaurant in surfstad*

I N L E I D I N G

Hoe kun je een land regeren dat tweehonderdzesenveertig soorten kaas heeft?

Charles de Gaulle

Je kunt een vergelijkbare vraag stellen over het schrijven van een boek over Frankrijk. Hoe schrijf je slechts één boek, als je alleen al over één deel van Frankrijk – zeg, de Provence of Parijs of Bretagne – een heel boek kan volschrijven? De variëteit in keuzemogelijkheden is verbijsterend en het is dan ook geen toeval dat Frankrijk het meest bezochte land ter wereld is.

Dus, waar moet je beginnen? Ik koos ervoor te beginnen met het woord 'authentiek'. Of ik nu kampeerde aan een strandje in de Gironde of lunchte in een hotel-restaurant aan de Côte d'Azur dat al honderd jaar befaamd is in de kunstenaarswereld, ik zocht steeds naar plekken die de echte smaak van Frankrijk bieden. Geen snobisme, geen 'nieuwste en grootste' en geen nepluxe.

Vaak ligt een authentieke ervaring verborgen in het volle zicht. Saint-Tropez bijvoorbeeld is overladen met toeristen, maar hoeveel bezoekers stoppen er voor een spelletje *pétanque* op de charmante Places des Lices? Het antwoord: geen! En net zo: het eiland Porquerolles is vermaard, maar hoeveel toeristen – inclusief Fransen – hebben ooit gehoord van het buureiland Port-Cros? Heel weinig! En zelfs nog minder weten dat het maar één herberg heeft, Le Manoir. En door daar te verblijven, krijg je het ongerepte eiland – een door de overheid beschermd natuurreservaat – helemaal voor jezelf. De plek is zo onbedorven dat de vissen niet bang zijn voor de

vreemde snorkelaar, ondanks dat het gaat om de altijd populaire Côte d'Azur.

Honderdduizenden staan elk jaar in de rij om het Louvre te bezoeken, maar ik heb nog nooit een rij gezien voor het Rodin-museum, terwijl de ervaring daar zoveel intiemer en bevredigender is dan in welk conventioneel museum dan ook. Rodin zelf hield zoveel van deze tuinen dat hij er alles voor deed wat in zijn vermogen lag, om er iets permanents van te maken, en daarom is het meer dan een authentieke ervaring: het is een kans om de visie van een legendarisch persoon te delen.

Terwijl ik in een rustig tempo door Frankrijk reisde voor dit boek, op zoek naar pareltjes om uit te lichten, ontvouwde zich een patroon. Steeds weer kruiste ik het pad van legendarische kunstenaars: een café waar Van Gogh nog gezeten had, een Romeinse arena waar Picasso graag kwam om naar stierengevechten te kijken, een Bretons landschap dat Gauguin inspireerde, een Normandisch strand geschilderd door Monet, een tuin in de Provence regelmatig bezocht door Cézanne. Kunstenaars hebben een zintuig voor authenticiteit en kwaliteit. Het zijn vanzelfsprekende levensgenieters en het feit dat onze paden zo vaak kruisten, ondersteunt mijn keuze voor de plaatsen in dit boek. Gedurende het hele proces, heb ik mijn uiterste best gedaan om mijn selectie authentiek en stijlvol te houden.

GEBRUIKS - AANWIJZING VAN DIT BOEK

Nog niet zo heel lang geleden vroeg een vriend, terwijl we samen een kopje koffie dronken in het Londense West End, hem te helpen met het plannen van een romantisch weekend in Parijs.

'Natuurlijk,' zei ik. 'Hoe wil je dat aanpakken?'

'Gewoon, jij praat en ik schrijf het op.'

En dat is wat we deden. Ik zette een programma in elkaar voor twee dagen in Parijs en hij schreef het als een malle op.

'Allereerst boek je een kamer in het Hotel Récamier, aan het St. Sulpice-plein,' zei ik. 'Het is heel elegant en romantisch. Dan, zodra je zaterdagochtend opstaat, sla je het ontbijt van het hotel over en ga je rechtstreeks naar het Café de Flore op Boulevard St. Germain voor warme chocolademelk en een croissant. Je krijgt daar de beste warme chocolademelk van de wereld.'

Vervolgens wandel je door de Rue de Grenelle, een van de beste winkelstraten van het zevende arrondissement, dan ga je naar de Rue de Varenne, naar het Rodin-museum. Het is niet zomaar een museum. Het is een paleisachtig herenhuis met een uitgestrekte tuin, vol met fonteinen en vijvers waar de mooiste beeldhouwwerken van Rodin te bewonderen zijn. Ook staat er in de tuin een prachtige tearoom.

Voor de lunch,' ging ik door, 'loop je door de Rue Bonaparte totdat je aankomt bij Ladurée en dan loop je daar naar boven, naar het restaurant dat voorheen de huiskamer was van de legendarische decoratrice Madeleine Castaing... net zo romantisch als de Oriënt Express.

Breng na de lunch een bezoek aan Deyrolle, in Rue du Bac, een tentoonstelling van exotische opgezette

dieren en een van de meest ongewone winkels in Parijs: je vindt er ijsberen, zebraveulentjes, jonge luipaarden en albinopauwen.

Later op de dag is Les Deux Magots een goede plek voor een aperitief. Vraag om een roze Laurent-Perrier, die kan je per glas krijgen, en ga tegenover de kerk zitten. Daar zitten de Parijzenaren ook en de kelner is daar een stuk vriendelijker.

Daarna wordt het tijd voor een onvergetelijke avondmaaltijd in Atelier Robuchon, de meest gefineerde tapasbar van de wereld. Wijlen Joël Robuchon maakte van de hele kaart, een proefmenu. Briljant!

Op zondag,' zei ik, 'kan je uitslapen en dan voor een brunch naar de Mariage Frères gaan, een van de oudste theezaken van Parijs. Wandel daarna naar het Picasso-museum, waar zijn levenswerk gerangschikt is, naar gelang de verschillende vrouwen en minnaressen die hij had. Fascinerend!'

Toen ik mijn vriend een paar maanden later weer eens tegen kwam, vroeg ik hoe zijn weekend was geweest.

'Het was perfect,' antwoordde hij.

'Wat hebben jullie gedaan?' Vroeg ik.

'Precies wat jij had voorgesteld,' lachte hij. 'Het idee om geen beslissingen te hoeven nemen, sprak ons erg aan. Nergens ruzie over te maken.' Voegde hij eraan toe, met een ondeugende knipoo.

Toen begreep ik dat een romantisch weekend, zonder beslissingen en zonder stress de basis van een nieuwe manier van reizen was. Een benadering gebaseerd op minder, maar betere keuzes. Meer kwaliteit, minder keus.

VEELZIJDIGE ERVARINGEN

Zwarte stieren jagen op witte paarden in de Camargue, speervissen in een maagdelijke calanque aan de Côte d'Azur, picknicken onder de Pont du Gard in de Provence, vliegvissen in de Auvergne, zwemmen als de graaf van Monte-Cristo in de buurt van het Îles du Frioul, een legendarische skisafari ondernemen in de Alpen, bodyboarden aan de Côte d'Argent, kamperen in Parijs... Er staan tientallen veelzijdige ervaringen in dit boek. Ze zijn niet gevaarlijk of moeilijk, maar ze zijn zeker uniek en ik durf te wedden dat het allemaal avonturen zijn die je nooit zult vergeten.

KARAKTERVOL VERBLIJVEN

Een oude stenen boerderij in 'the middle of nowhere', een hotel in het beroemdste gebouw van Le Corbusier, een kasteel dat al duizend jaar in dezelfde familie is, een ranch in cowboyland, de dwaasheid van een ontwerper in Le Marais, een schuur in de sneeuw, een jagershut in de duinen uit de Belle Époque, een verzameling huisjes in een calanque aan de Côte d'Azur, een verbouwd ziekenhuis dat uitkijkt over de oude haven van Marseille, een château naast het vissersdorpje Cassis... Dit zijn allemaal voorbeelden van 'karaktervol verblijven' (om het maar teatraal te stellen). Voor reizen – echt reizen – is het van belang dat je in de pas blijft met waar je bent.

PASSENDE CONTEXT

Het verhaal van een plaats leren kennen, kan ervoor zorgen dat die meer een belevenis wordt. Het is bijvoorbeeld leuker om te zwemmen aan een strand dat een rol speelt in *De graaf van Monte-Cristo*, een van de beroemdste avonturenromans. En dineren aan een tafel waaraan eens Picasso of Matisse heeft gezeten, voegt diepte en betekenis toe aan de belevenis. Eten in de refter van een voormalige abdij is één ding, weten dat die abdij een paar honderd jaar geleden werd gesloten vanwege een sappig seksschandaal, voegt er een nieuwe dimensie aan toe. Geschiedenis wordt niet gepresenteerd als droge chronologie, maar als een manier om de waardering van een reisdoel te vergroten.

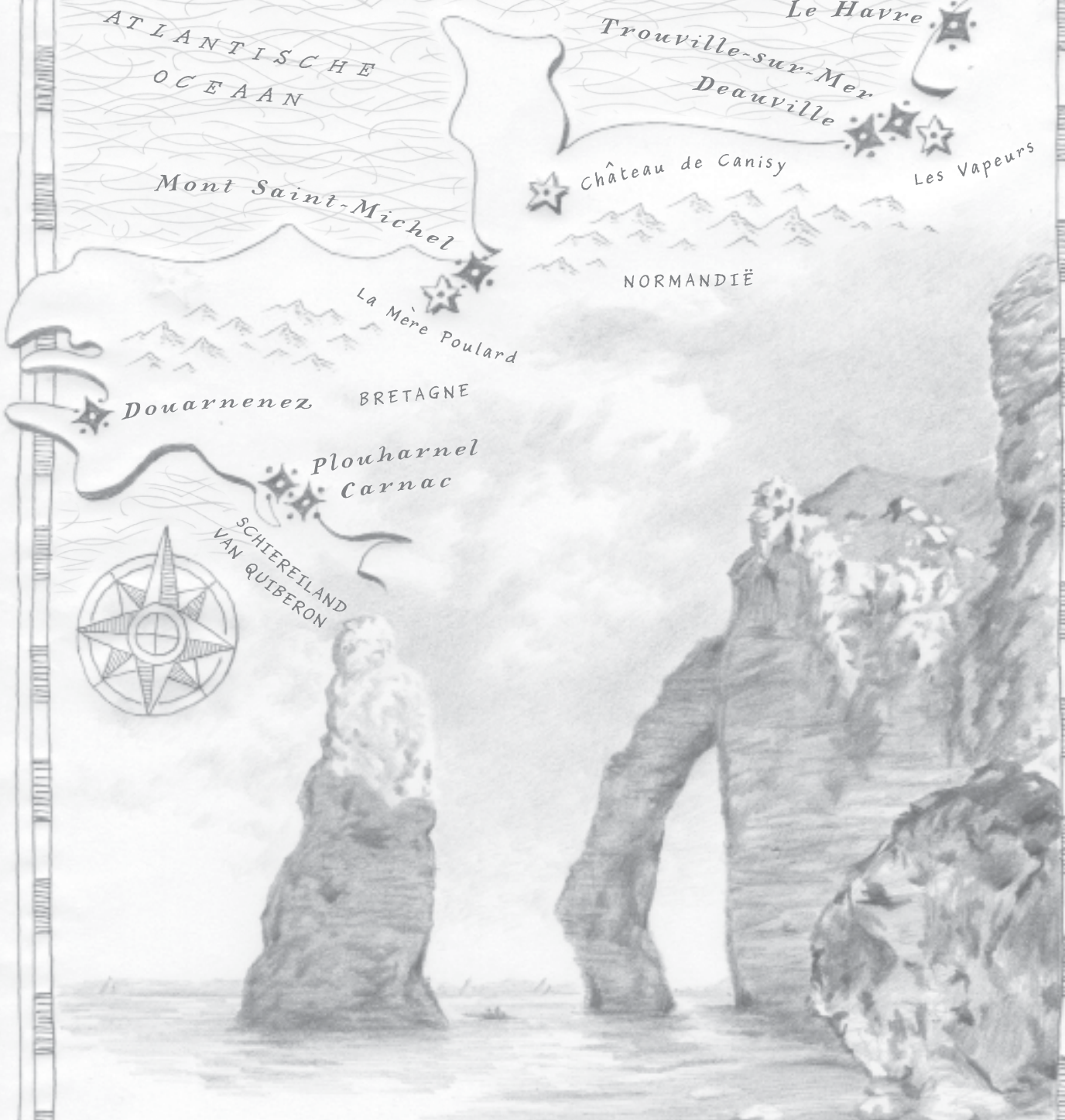
FABELACHTIGE LUNCH

Een strandtent in Toulon, een klein visrestaurant in de oude Griekse wijk van Marseille, een oud theemagazijn in de middeleeuwse wijk van Parijs, het lommerrijke restaurant op de binnenplaats van een beroemd herenhuis in Avignon, een bestemming die van een familie van de beroemdste Franse chef-koks is, een cool café in een vergeten kustplaats aan de Côte d'Argent, een familierestaurant in de heuvels boven Nice met betere kunst dan veel musea... Dit is slechts een greep uit de bestemmingen in dit boek. Waarom? Eten is universeel genot. Wat we eten en waar, kan uitgroeien tot de waardevolste reisherning. Het gaat niet over luxe of duur, gewoon lekker en onvergetelijk, ook al is het slechts een oesterhut aan zee.

NORMANDIË

MONETS NORMANDIË

MONET VEREEUWIGDE DE SCHOONHEID VAN NORMANDIË MET ZIJN GEWAAGDE NIEUWE SCHILDERSTIJL. HIJ WERD VOORAL AANGETROKKEN DOOR DE GRILLIGE KUSTLIJN VAN TRETAT, DIE BEROEMD IS OM ZIJN DRIE NATUURLIJKE BOGEN.

52

Van Vikingen naar fokkerijen en casino's

Normandië ontleent zijn naam aan de Vikingen, of Noormannen, die in de negende eeuw na Christus uit Scandinavië kwamen om te plunderen. In 911, na tientallen jaren van aanvallen, besloot de koning van de Franken, Karel III – met het gevoel dat je de noordelijke invallers beter als bondgenoten had dan als tegenstanders – om een deal te sluiten met de beruchtste Vikingleider van allemaal, Rollo. Rollo en zijn mannen konden Rouen en het gebied rond de stad krijgen, op voorwaarde dat ze ermee zouden instemmen om hun grondgebied te verdedigen tegen andere Vikingen en zich tot het christendom zouden bekeren. De Bretonse edelen waren niet bepaald enthousiast, want ondanks het feit dat de regio onafhankelijk was, kreeg Rollo rechten over hun land. En het zou alleen nog maar erger worden. In enkele generaties maakte het nageslacht van Rollo, van het hertogdom Normandië, een van de sterkste spelers van middeleeuws Frankrijk. Het zou niet lang duren voordat de Noormannen, op spectaculaire wijze, hun invloed uitbreidden met de Normandische verovering van Engeland in 1066.

Bretagne was compleet verraden. De Kelten van het hedendaagse Groot-Brittannië en Ierland vestigden zich daar tijdens de Angelsaksische invasie. Door de Normandische verovering van Engeland, leek de verbinding van Bretagne met Groot-Brittannië er niet meer toe te doen, en erger nog, de machtige buur zat op de troon. Er is vaak geschreven dat het succes van Willem de Veroveraar, Europa meer veranderd heeft dan iedere andere verovering, en daar waar het Bretagne en Normandië betreft, is dat zeker waar. Bretagne was buitengesloten en geïsoleerd, het land en de macht werden steeds kleiner, terwijl de status, de invloed en de rijkdom van Normandië toenamen.

Deauville ligt in Normandië. Het is Frankrijks eerste badplaats en een van de stranden die het dichtst bij Parijs liggen. Er staat een beroemd casino dat een inspiratie was voor het decor van de eerste James Bond-roman, *Casino Royale* (gebaseerd op de belevenissen van Ian Fleming in het Barrière Casino), en Deauville wordt genoemd in *The Great Gatsby* als de plek waar Tom Buchanan en Daisy op huwelijksreis gingen. Coco Chanel opende haar eerste boetiek hier en Normandië was en is nog steeds het Franse centrum van de paardenfokkerij. Spectaculaire stranden, glooiende groene heuvels en architectuur in Tudor-stijl, dat alles is Normandië.

LES VAPEURS

Een blijvende en consequent fabelachtige lunch

Soms is het zo, dat de plek, waarvan iedereen zegt dat het de plék is, het ook echt zo is. Het gebeurt niet vaak; de beroemdste instellingen, kunnen de grootste teleurstellingen zijn. Maar af en toe kom je een restaurant tegen dat de hype wel waarmaakt, zoals Les Vapeurs. De meeste blogs, kranten, reisgidsen en lifestyle-tijdschriften zijn het erover eens: dit restaurant, dat aan de kade ligt in het hartje van het oude vissersdorp Trouville-sur-Mer, is echt super.

Het ziet er niet heel bijzonder uit, maar het is een heerlijke authentieke plaats om te eten. De *moules frites* zijn een must en met de vis van de dag kan je je niet vergissen, omdat die werkelijk dezelfde ochtend gevangen is. En wat betreft het dessert, Normandië heeft de *tarte tatin* uitgevonden, dus een plekje vrijhouden voor deze heerlijke lokale specialiteit is een vereiste. Alleen de crème al die erbij wordt opgediend, is het vermelden waard. Eenvoudig, authentiek, consequent, heerlijk, gezond... dat is mijn omschrijving van Les Vapeurs. Er zijn geen wolken van droog ijs, geen veel te grote borden.

De muren en de gangen op de verdieping, bij de toiletten, hangen vol met foto's van iedere filmster, filmmaker en filmproducent die je maar kan

bedenken, allen hebben ze hier gegeten om de eenvoudige en blijvende reden dat dit de beste eetplek was, en nog steeds is, in Trouville-sur-Mer, dat grenst aan Deauville.

Of je nu overdag, of vroeg of laat in de avond komt, het lijkt alsof Les Vapeurs altijd vol zit. En toch is het niet nodig om een tafel te reserveren. Geen diva-stijl hier. Als je niet gereserveerd hebt, moet je misschien een paar minuten wachten op een tafeltje, maar ze vinden altijd plek voor je. Les Vapeurs is niet erg groot, maar het draait als een Zwitsers horloge. De obers zijn beangstigend snel en efficiënt, je bestelling wordt binnen tien minuten geserveerd, ongeacht de drukte. Er wordt op militaire wijze gewerkt, maar het personeel geeft je het gevoel dat het ongedwongen en moeiteloos gaat.

Wat ik het fijnste vind aan Les Vapeurs, is dat het mogelijk is om ergens goed, heel goed in te zijn, zonder onuitstaanbaar te worden. Het eten in dit restaurant is altijd heerlijk en het personeel is uiterst vriendelijk. Je kan er zonder gedoe en zonder bekende namen te laten vallen een tafel krijgen. En toch is het fabelachtig en dat is al heel lang zo.

LES VAPEURS

BRASSERIE

Les Vapeurs

RESTAURANT

LES VAPEURS

Depuis 1927

HOTEL

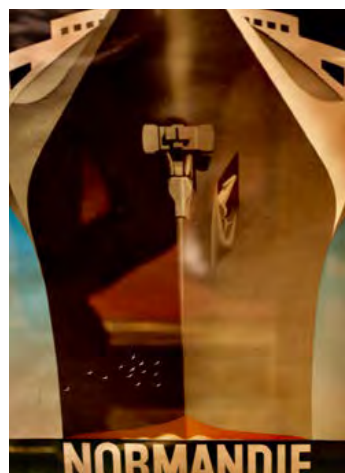
HOTEL

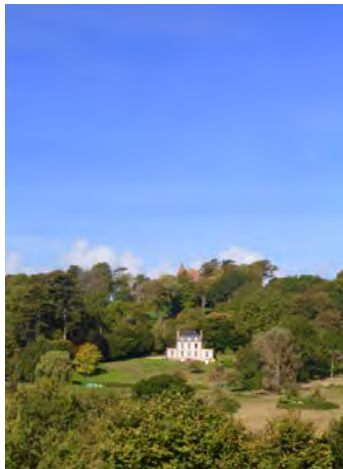
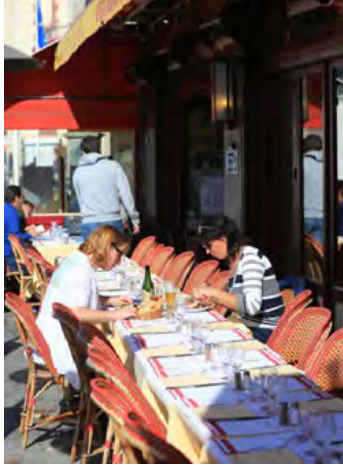
Les Vapeurs

RESTAURANT

BRASSERIE

Les Vapeurs

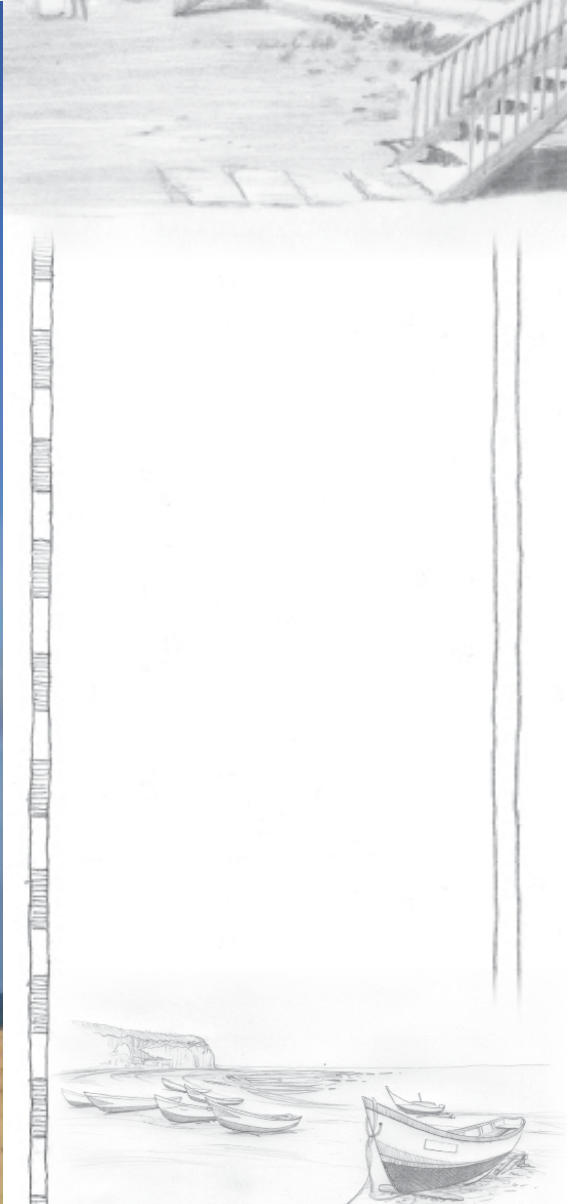

TROUVILLE - WANDELEN OP HET ORIGINELE STRAND VAN DE IMPRESSIONIST

Monet

SCHILDEREN 'EN PLEIN-AIR', BUITEN - WEG VAN HET ATELIER, OMGEVEN DOOR DE NATUUR - WAS HET DOEL VAN DE IMPRESSIONISTEN. MET NAME CLAUDE MONET

*HAD EEN MISSIE OM DE NATUURLIJKE SCHOONHEID
VAN NORMANDIË VAST TE LEGGEN EN HET STRAND VAN
TROUVILLE WAS EEN VAN ZIJN FAVORIETE PLEKKEN.*